

NOVUS VIKTIGASTE POLITISKA FRÅGAN – DECEMBER 2024

Kommentar

Fyra statistiskt säkerställda förändringar jämfört med september. Sjukvården ökar säkerställt med fem procentenheter och är fortsatt kvar på en ohotad förstaplats. Mer intressant är att se att skola och utbildning återigen tar andraplatsen med en säkerställd uppgång på fem procentenheter, efter att ha varit på tredjeplatsen bakom lag och ordning sedan januari i år. Lag och ordning i sin tur tappar säkerställt fem procentenheter. Dock är skillnaden mellan tvåan och trean inom felmarginalen. Varannan svensk anser att sjukvården, skola och utbildning samt lag och ordning är de viktigaste frågorna.

Det är också intressant att vi ser ett trendbrott i att flera frågor ökar. Vi har tidigare sett att många frågor minskar som en konsekvens av EU-valet, då allt fokus låg på EU och flyttade ut det politiska ansvaret utanför Sveriges gränser, men nu placeras de återigen på den nationella politiska kartan. Precis som vi ser att väljarbarometern tappat "EU-valseffekten". För riksdagens politiska partier är detta säkert positivt, men en också en påminnelse om hur EU-politiken bara syns en kort stund vart femte år, när det är EU-val, för att sedan falla i glömska. Trots att vi har ett EU-parlament och en lagstiftning som ju verkar som mest utanför valrörelsen. De representanter som svenskarna valde granskas inte för det jobb de väljs att göra, eller för den delen de partigrupper som ansågs vara på liv och död under valrörelsen, samt de politiska frågor som skulle drivas där. Nu är vardagen tillbaka och de svenska politikerna har återigen fokus på sig att lösa problemen.

Tabell 1: Nedan redovisas de tio viktigaste politiska frågorna enligt väljarna, december 2024 – juni 2022. De tillfrågade kunde välja hur många frågor de ville, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: 64 procent av väljarna tycker att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna.

24-dec Pos.	24-sep Pos.	Fråga	24-dec	24-sep	24-jun	24-apr	24-jan	23-nov	23-jun	23-feb	22-nov	22-sep	22-aug	22-jul	22-jun
1	1	Sjukvården	64%	59%	58%	64%	59%	62%	67%	57%	61%	60%	63%	64%	60%
			+5*												
2	3	Skola och utbildning	53%	48%	44%	50%	54%	52%	56%	44%	47%	48%	49%	51%	50%
			+5*												
3	2	Lag och ordning	51%	56%	49%	54%	53%	50%	53%	51%	51%	54%	54%	54%	57%
			-5*												
4	4	Invandring/integration	42%	41%	43%	48%	44%	46%	47%	42%	46%	47%	47%	45%	50%
			+1												
5	5	Klimatet	38%	37%	36%	39%	34%	39%	37%	31%	42%	38%	35%	32%	33%
			+1												
6	6	Landets ekonomi	35%	32%	25%	37%	36%	38%	39%	37%	34%	30%	32%	30%	31%
			+3												
7	7	Miljön	31%	32%	27%	27%	24%	28%	29%	27%	26%	38%	35%	32%	33%
			-1												
8	8	Äldreomsorg	30%	30%	24%	34%	29%	34%	39%	28%	34%	26%	28%	30%	28%
			±0												
9	10	Försvaret	30%	25%	24%	30%	27%	22%	26%	32%	25%	23%	23%	26%	25%
			+5*												
10	9	Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	28%	28%	18%	26%	21%	25%	30%	20%	21%	20%	28%	24%	25%
			±0												

Anm. * statistiskt säkerställda (signifikanta) förändringar jämfört med september 2024. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.

Tabell 2: Nedan redovisas de tio viktigaste politiska frågorna enligt väljarna, december 2024. De tillfrågade kunde välja max tre frågor. Nedan redovisas deras förstaval, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: 16 procent av väljarna tycker att lag och ordning är den viktigaste politiska frågan.

Fråga	Totalt	Partisympati					
		M	S	SD	M + L + KD + SD	C + S + V + MP	Osäkra
Lag och ordning	16%	26%	5%	29%	29%	4%	15%
Sjukvården	14%	7%	27%	7%	7%	20%	18%
Klimatet	14%	3%	16%	1%	3%	27%	9%
Invandring/integration	10%	6%	0%	46%	24%	0%	5%
Skola och utbildning	9%	7%	16%	2%	5%	12%	12%
Landets ekonomi	7%	18%	6%	3%	9%	6%	9%
Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	4%	4%	8%	1%	3%	6%	5%
Miljön	4%	1%	4%	1%	1%	6%	10%
Försvaret	3%	10%	2%	3%	6%	1%	2%
Skatter	3%	4%	1%	3%	3%	2%	0%

Anm. Grönmarkerade siffror innebär att en undergrupp har uppgett ett svarsalternativ i statistiskt säkerställt (signifikant) högre grad än totalen, medan rödmarkerade siffror innebär att en undergrupp har uppgett ett svarsalternativ i statistiskt säkerställt lägre grad än totalen. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.

Torbjörn Sjöström, VD Novus

Om undersökningen

Undersökningen genomfördes av Novus på eget initiativ under perioden 21–27 november 2024 i Novus Sverigepanel och besvarades av totalt 1020 personer i åldern 18–84 år. Frågan som ställdes var: "Vilka politiska frågor tycker du är viktigast?". För ytterligare information om Novus Sverigepanel, se <https://novus.se/om-novus/vanligafragor/>. Vid osäkerhet om hur en siffra ska tolkas, vänligen kontakta mikael.ohlsson@novus.se.

Fråga	11-nov	12-okt	13-sep	14-jun	15-dec	16-dec	17-dec	18-sep	19-sep	20-sep	21-dec	22-nov	23-nov	24-jan	24-apr	24-jun	24-sep	24-dec	24-dec Pos.
Sjukvården	72%	76%	76%	74%	59%	57%	65%	63%	57%	56%	63%	61%	62%	59%	64%	58%	59%	64%	1
Skola och utbildning	66%	72%	71%	71%	59%	56%	56%	52%	48%	44%	51%	47%	52%	54%	50%	44%	48%	53%	2
Lag och ordning	45%	50%	42%	40%	37%	40%	52%	50%	50%	55%	56%	51%	50%	53%	54%	49%	56%	51%	3
Invandring/integration	36%	43%	43%	49%	64%	55%	61%	56%	51%	53%	53%	46%	46%	44%	48%	43%	41%	42%	4
Klimatet	41%	44%	46%	50%	35%	37%	35%	37%	36%	38%	39%	42%	39%	34%	39%	36%	37%	38%	5
Landets ekonomi	56%	59%	54%	60%	49%	38%	38%	30%	31%	34%	29%	34%	38%	36%	37%	25%	32%	35%	6
Miljön	41%	44%	46%	50%	35%	37%	35%	37%	36%	38%	39%	26%	28%	24%	27%	27%	32%	31%	7
Äldreomsorg	53%	58%	55%	52%	38%	40%	43%	38%	35%	38%	35%	34%	34%	29%	34%	24%	30%	30%	8
Försvaret	8%	14%	13%	19%	20%	22%	21%	14%	15%	14%	13%	25%	22%	27%	30%	24%	25%	30%	9
Sysselsättning/arbetslösheten/jobben	56%	63%	71%	67%	52%	40%	37%	27%	26%	36%	30%	21%	25%	21%	26%	18%	28%	28%	10
Energipolitik	35%	38%	33%	34%	18%	17%	18%	13%	16%	15%	31%	42%	31%	32%	34%	21%	26%	26%	11
Pensioner	42%	43%	41%	37%	27%	27%	36%	26%	27%	26%	30%	21%	24%	21%	24%	20%	22%	22%	12
Skatter	34%	36%	35%	34%	24%	21%	27%	25%	19%	18%	22%	17%	20%	18%	19%	12%	19%	22%	13
Socialförsäkringarna (a-kassa, sjukförsäkringen m.m.)	44%	46%	46%	38%	20%	19%	26%	16%	14%	15%	16%	15%	18%	12%	16%	14%	13%	18%	14
Jämställdhet	26%	31%	34%	37%	20%	21%	31%	20%	17%	19%	23%	17%	19%	18%	21%	15%	20%	18%	15
Infrastrukturpolitik	9%	12%	9%	10%	5%	13%	14%	13%	10%	9%	12%	10%	13%	12%	17%	9%	17%	16%	16
Barnomsorg	40%	47%	41%	34%	23%	22%	26%	14%	14%	12%	13%	10%	15%	13%	15%	7%	12%	15%	17
Boende	33%	38%	34%	35%	29%	26%	27%	18%	15%	14%	15%	16%	13%	17%	17%	9%	13%	14%	18
Utrikespolitik	11%	17%	12%	15%	11%	9%	10%	6%	5%	6%	8%	8%	12%	12%	10%	8%	9%	11%	19
Fördelningspolitiken	18%	19%	23%	22%	12%	12%	17%	15%	14%	12%	11%	9%	11%	9%	11%	8%	8%	10%	20
Företagande/näringspolitik	29%	34%	33%	36%	22%	19%	16%	16%	13%	12%	15%	13%	10%	14%	12%	6%	9%	10%	21
Djurrättsfrågor	-	-	-	-	-	-	11%	7%	7%	6%	8%	8%	8%	8%	9%	8%	8%	9%	22
EU/EMU	15%	18%	12%	13%	10%	10%	12%	9%	7%	7%	5%	5%	7%	6%	12%	5%	7%	8%	23
Privatiseringar	11%	16%	19%	13%	7%	9%	10%	9%	7%	6%	9%	7%	8%	7%	13%	6%	7%	7%	24
Familjepolitik	22%	26%	28%	21%	11%	9%	11%	9%	7%	7%	7%	5%	7%	6%	8%	4%	4%	7%	25
Integritetsfrågor (t.ex. FRA-frågan)	11%	14%	15%	13%	9%	8%	7%	5%	5%	4%	6%	3%	8%	4%	6%	5%	6%	6%	26
Regionalpolitik	10%	14%	11%	13%	5%	7%	7%	5%	6%	4%	5%	5%	5%	4%	4%	3%	5%	5%	27

Tabell 3: Ovan redovisas de viktigaste politiska frågorna enligt väljarna, november 2011 – december 2024. De tillfrågade kunde välja hur många frågor de ville, så procentsatserna ska läsas t.ex. så här: 64 procent av väljarna tycker att sjukvården är en av de viktigaste politiska frågorna. Anm. Miljö och klimat mättes tidigare som en fråga; från och med november 2022 delades den upp i två frågor.